Nr. 40. Poznań, sobota, 6 października 1923. Rocznik 4.

PRZEGLĄD GRAFICZNY

Organ Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Szanownych Członków naszych prosimy przy zamknięciach obrachunków rocznych i ustawianiu bilansu pamiętać o Związku naszym i celach jego.

Komunikaty

Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Zwyżka abonamentu gazet na listopad.

Wobec ponownego podrożenia papieru i robocizny uchwaliło zebranie wydawców z dnia 1 bm. podwyższyć przedpłatę gazet na listopad o minimalnie 50 %.

Sekr. gen.: *Kryg.*

Zwyżka płac.

Na mocy układu cennikowego z dnia 24 marca 1922 roku podwyższa się płacę pracowników drukarskich z dniem 1 października począwszy o 35 %.

Tabelkę z rozliczeniem nowych płac zamieszczamy drugostronnie.

Sekr. gen.: *Kryg.*

„Polski Cennik Drukarski".

Na miesiąc październik obowiązuje mnożnik 12 000 %.

Sekr. gen.: *Kryg.*

Regulacja pensyj redaktorskich.

Syndykat Dziennikarzy Polski Zachodniej zwrócił się do Zarządu Głównego Z. Z. Gr. i W. na P. Z. z wnioskiem o uregulowanie sposobu wypłacania pensyj redaktorskich w ten mianowicie sposób, ażeby podwyżkę, uzyskaną każdorazowo, wypłacano nie dopiero z końcem następnego miesiąca, ale już w pierwszych dniach tegoż miesiąca, ażeby w ten sposób zapobiec zbytniemu poszkodowaniu pracownika przez dewaluację. Wypłatę nadwyżki uważa się jako zaliczkę, którą potrąca się z końcem miesiąca przy wypłacie całej pensji.

Zarząd Główny, uznając słuszność wniosku tego, prosi Szan członków o zastosowanie tego sposobu wypłaty, który już dużo wydawnictw praktykuje.

Sekr. gen.: *Kryg.*

Protokół

pierwszego walnego zebrania grupy IV Okręgu Wielkopolskiego Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu,

zwołanego na dzień 16 września 1923 r. o godz. 11 przed południem na sali hotelu Boston w Bydgoszczy.

Zebranie zagaił z polecenia Gł. Zarządu Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu p. dyr. Kazimierz Ziętowski w obecności 8-miu członków, którzy reprezentowali następujące drukarnie, należące do IV grupy, i to:

1. Drukarnia Bydgoska T. A. przez pp. dyr. Miemczyka i Skwierczyńskiego,
2. Drukarnia Narodowa T. A. przez p. Władysława Strzyżowskiego,
3. Drukarnia dla Handlu i Przemysłu T. z o. por. przez p. Adolfa Mamacha,
4. Drukarnia W. Kabat, przez p. Witolda Kabata,
5. Drukarnia Kujawska T. A. w Inowrocławiu przez p. Kazimierza Ziętowskiego,
6. Drukarnia Wacław Malicki w Nakle przez p. Wacława Malickiego,
7. Drukarnia Wojciech Kubanek w Gołańczy przez p. Wojciecha Kubanka,
8. Drukarnia L. Ksycki w Żninie przez p. Leona Ksyckiego.

Nie stawili się reprezentanci z Gniezna, Mogilna, Strzelna, Szubina, Wągrówca i Wyrzyska.

Porządek obrad:

Wybór przewodniczącego.

Wybór prezesa, sekretarza i delegata Grupy IV Okręgu Wielkopolskiego Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Ustalenie siedziby Grupy IV Okręgu Wielkopolskiego Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Sprawa pisma p. Wojewody Poznańskiego, dotyczącego Drukarni Państwowej w Poznaniu.

Drożyzna papieru.

Ustalenie stałego terminu posiedzeń IV Grupy Okręgu Wielkopolskiego Związku Zakładów Grafi-

Obecna płaca w zawodzie graficznym w Poznaniu, obowiązująca od 1 października 1923
(zwyżka 35 % — 46 godzin tygodniowo).

	w 1 roku po wyuczeniu				do 21 lat				do 24 lat				ponad 24 lata			
	godz. zwycz.	godz. 50 %	godz. 100 %	tygodniowo	godz. zwycz.	godz. 50 %	godz. 100 %	tygodniowo	godz. zwycz.	godz. 50 %	godz. 100 %	tygodniowo	godz. zwycz.	godz. 50 %	godz. 100 %	tygodniowo
Zecer ręczny, litograf, kamieniodrukarz, chemigraf	22293	33440	44586	1025478	24991	37487	49982	1149586	29757	44636	59514	1368822	36258	54387	72516	1667868
Oddziałowy, Metrampaż, Korektor } 10 % więcej	24522	36783	49044	1128012	27490	41235	54980	1264540	32733	49100	65466	1505718	39884	59826	79768	1834664
Zecer maszynowy 20 % więcej	26752	40128	53504	1230592	29989	44984	59978	1379494	35708	53562	71416	1642568	43510	65265	87020	2001460
Oddział. w linotyp. 10 % więcej	29427	44141	58854	1353642	32988	49482	65976	1517448	39279	58919	78558	1806834	47861	71792	95722	2201606
	w pierwszych 2 latach				w 3 i 4 roku				po 4 latach							
Introligator	20708	31062	41416	952 568	25917	38876	51834	1192182	31000	46500	62000	1426000				
Oddziałowy w intr. 10 % więcej	22779	34169	45558	1047834	28509	42764	57018	1311414	34100	51150	68200	1568600				
	po wyuczeniu				po 1 roku				po 3 latach				po 5 latach			
Nakładaczki lub pracow. introligatorskie	6 228	9 342	12456	286 488	8 208	12312	16416	377 568	13099	19649	26198	602 554	16408	24612	32816	754 768
	w 1 roku				w 2 roku				w 3 roku				w 4 roku			
Uczniowie	2 653	3 980	5 306	122 038	5 341	8 012	10682	245 686	6 683	10024	13366	307 418	9 351	14027	18702	430 146

cznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Informowanie telefoniczne wszystkich drukarń, należących do IV Grupy Okręgu Wielkopolskiego Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu w sprawie cen papieru, robocizny i prenumeraty, które uchwala się na miesięcznem zebraniu Gł. Zarządu Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Wolne głosy.

Na przewodniczącego wybrano p. Kazimierza Ziętowskiego, dyr. Drukarni Kujawskiej T. A. w Inowrocławiu, poczem p. K. Ziętowski odczytał porządek obrad, który jednogłośnie przyjęto.

Przystąpiono do wyboru prezesa, sekretarza i delegata p. Kazimierz Ziętowski, na sekretarza p. Władysław Strzyżowski.

Męczennicy w imię nauki.

(Ciąg dalszy z nr. 39).

„Chcę —powiada ten drukarz — usprawiedliwić się z zarzutu porzucenia ojczyzny, ze szkodą dobra publicznego, z nieuznania wielkiej szczodrobliwości, jaką mię król obdarzył... Jakiż był mój występek? Jakąż wyrządziłem krzywdę, że prześladowano mnie zawzięcie aż do skazywania na stos, którego wielkie płomienie rozdmuchiwano... prócz tej, że ośmieliłem się drukować Biblję w wielkim formacie, gdy tymczasem Nowy Testament w małym formacie został wydrukowany. Podniosły się wrzaski, aby mnie skazać na stos, gdyż drukowałem książki gorszące, a nazywano gorszącem to wszystko, co było oczyszczone z błędów, do których się przyzwyczajono.

Robert Etienne umarł w Genewie. Historyk de Thou, biograf jego życia, zaznacza usługi jakie oddał znakomity ten drukarz piśmiennictwu i naukom, mówi o sławie prac jego, której promienie odbiły się we Francji i w całym świecie.

„Praca, wyczerpująca ludzi — powiada syn jego Henryk — wyczerpana została przez Roberta Etienne'a".

Chociaż Robert Etienne wyswobodzony od ognia, skazany został tylko na wygnanie, współczesny mu jednak Dolet nie uniknął stosa.

Stefan Dolet urodził się w Orleanie 3 sierpnia 1509 r. Po ukończeniu nauk w Paryżu udał się do Padwy i tu uzupełnił swe wykształcenie. Po upływie trzech lat Dolet przyjął obowiązki sekretarza przy ambasadorze weneckim, Janie de Laugeac.

Dolet studjował namiętnie dzieła Cycerona i zebrawszy liczne dokumenty napisał: „Komentarze nad językiem łacińskim."

W 1532 roku napotykamy Stefana Doleta w Tuluzie, oddanego nauce prawa. Talent Stefana Doleta, czar jego słowa, wdzięk postaci, jednały mu przyjaciół i uczniów, którzy wybrali go na mówcę.

W jednej z mów swoich Dolet śmiało zganił dekret parlamentu w Tuluzie, wzbraniający uczniom zawiązywania stowarzyszeń. W odpowiedzi na to śmiałe wystąpienie wtrącono go do więzienia, z którego wyszedł jedynie dzięki protekcji Jana Dupina, biskupa z Rieux. Ten akt najniesłuszniejszej surowości względem Doleta zjednał mu zadziwiającą popularność; wszelako gdy z jednej strony przyklaskiwano mu, z drugiej zbierała się burza nad jego głową. Spotwarzano go, lżono, szkalowano.

Jednego dnia nieprzyjaciele jego obwozili po ulicach Tuluzy świnię, na której grzbiecie wypisane było nazwisko Stefana Doleta.

Młody, ognisty pisarz bronił się inteligentnie i energicznie, nie ukrywał swych poglądów, zadawał wprost ciosy nieprzyjaciołom.

Dekretem parlamentu wydalono go z Tuluzy.

Stefan Dolet usunął się do Lyonu, gdzie wydrukował swe Komentarze nad językiem łacińskim. Młody autor poświęcił to dzieło Franciszkowi I, któremu został przedstawiony w Moulins. Król francuski protegował go i nadał mu przywilej „na drukowanie wszystkich książek, przez niego napisanych".

(Dokończenie nastąpi.)

Na główną siedzibę Grupy IV Okr. Wielkp. Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu wybrano miasto Bydgoszcz. Posiedzenia Grupy IV Okręgu Wielkopolskiego może jednak Zarząd zwoływać również i w innych miejscowościach w obrębie Grupy IV Okręgu Wielkopolskiego.

Pan Ziętowski referował w sprawie pisma p. Wojewody Poznańskiego, który wydał rozporządzenie swoim podwładnym urzędom, by zamawiali wszystkie druki w „Drukarni Państwowej" w Poznaniu. Mówca zaznaczył, że jest to podrywanie przemysłu graficznego na prowincji i żądał, by Gł. Zarząd Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu poczynił energiczne kroki u p. Wojewody, by ten zniósł swoje rozporządzenie. Zaznaczył również, że drukarnie prowincjonalne płacą tak samo podatki i mają wobec tego prawo wymagać od swoich miejscowych władz, aby im dawano druki. W tej kwestji postanowiono wysłać do Gł. Zarządu Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu odpowiednie pismo.

Omawiano dalej kwestję papieru, którego cena bez przerwy wzrasta i uchwalono zwrócić się także do Gł. Zarządu w Poznaniu, by poczynił stanowcze kroki w Ministerstwie Handlu i Przemysłu oraz w Ministerstwie Skarbu w Warszawie i zwrócił obu Ministrom uwagę na to, że pisma wychodzące na prowincji nie będą w stanie w przyszłości zakupić nowego papieru i będą zmuszone zaprzestać wydawania pism, co fatalnie odbić się może na stosunkach wewnętrznych naszej dzielnicy, gdyż niepoinformowany przez dzienniki szeroki ogół dawać będzie posłuch podszeptom i agitacji przeciwpańsťwowej i przeciwrządowej.

Uchwalono jednogłośnie zebrania Grupy IV odbywać raz na kwartał.

Następne zebranie odbędzie się w Bydgoszczy w miesiącu grudniu b. r.

Zebrania miesięczne członków zamieszkałych w Bydgoszczy odbywać się mają raz na miesiąc. Zwoływać je będzie prezes rejonu bydgoskiego.

Uchwalono jednogłośnie, by sekretarz IV Grupy Okręgu Wielkopolskiego Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu przyjął na siebie obowiązek informowania członków Grupy w sprawie cen, uchwalonych na miesięcznem zebraniu Gł. Zarządu Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu o ile członkowie zwrócą się do niego telefonicznie, piśmiennie lub osobiście.

W wolnych głosach p. Witold Kabat stwierdził, że drukarnie W. Kabat w Bydgoszczy i Seydler & Grosskurth w Bydgoszczy nie zostały dotychczas oficjalnie przyjęte do związku i prosił, by Gł. Zarząd Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu przyspieszył ich przyjęcie.

O godzinie 13.15 prezes p. K. Ziętowski zebranie zamknął.

Druk na papierach kauczukowych.

Zagranicą, szczególnie w Anglji, używa się celem doskonalszego klejenia papieru specjalnie spreperowanej cieczy kauczukowej. Papiery kauczukowe są trwalsze i bardziej giętkie i zaprowadzą się z biegiem czasu niewątpliwie także w Polsce.

W sprawie, czy papiery kauczukowe nadawają się do prac drukarskich, podaje zagraniczne czasopismo fachowe „The World's Paper Trade Review" co następuje:

Pojawiają się głosy, że papiery kauczukowe nie nadawają się do druków, szczególnie do druków wykonywanych przy użyciu tłoczni rotacyjnej, rzekomo dla tego, że farba drukarska na papierach rzeczonych nie zasycha. To nie zgadza się z rzeczywistością. Wszystkie papiery z domieszką cieczy kauczukowej wyrabiane, od nazwyklejszego papieru gazetowego aż do najprzedniejszego papieru dla artytycznych druków ilustracyjnych nadawają się znakomicie na wykonanie druków tak na tłoczni zwykłej jak rotacyjnej. Dawka cieczy kauczukowej do masy papierniczej ulepsza tak doskonale powierzchnię pa-

pieru, że prace drukarskie na nich łatwiej i piękniej jeszcze wykonywać można, aniżeli na innych. Przymiot ten cennym jest dla drukarza; papiery kauczukowe cienkie zezwalają na druk również piękny, jak cięższe niekauczukowe.

Fabrykacja papierów kauczukowych znajduje się jeszcze w stadjum początkowem i jak każdy inny wynalazek napotyka zrazu na nieufność odbiorców. Fabrykanci papieru spotykają się atoli częściej z domaganiem klientów ażeby zamówione papiery miały znamiona i zalety papierów kauczukowych.

Wogóle zaznaczyć należy, że papiery kauczukowe obok klejenia cieczą kauczukową klei się obok tego zwykłym, dotychczasowym sposobem. Podwójne, mieszane klejenie zezwala zastosowanie produkcji papieru do wszelkich, wyraźnie określonych potrzeb drukarskich. Można zatem papiery kauczukowe otrzymywać z zaletą szybkiego zasychania farby drukarskiej, podobnie jak na papierach bez dawki cieczy kauczukowej.

Z chwili bieżącej

Drukarnia Narodowa, Tow. Akc., Bydgoszcz. Walne zgromadzenie akcjonarjuszów zwołują w imieniu zarządu p. Władysław Strzyżowski, a w imieniu rady nadzorczej p. Edward Pawłowski na 22. października br. o godz. 4 popołudniu do lokalu własnego w Bydgoszczy, Jagiellońska 10. Na porządku dziennym sprawozdanie zarządu, przedłożenie bilansu oraz rachunku zysków i strat, sprawozdanie rady nadzorczej, powiększenie kapitału akcyjnego oraz pomniejsze sprawy.

Dziennik Gdański przestał wychodzić. P. A. T. podaje: „Towarzystwo Wydawnicze pomorskie postanowiło zaprzestać wydawnictwa „Dziennika Gdańskiego“ i rozpocząć z dniem 1 października wydawnictwo tygodnika gospodarczego pod nazwą: „Kurjer Gdański“ z dodatkiem literackim „Pomorze“.

„Atlas“, Akc. Sp. Kartograficzna i Wydawnicza, Lwów. Firma powiększa kapitał zakładowy o 60 miljonów na 100 miljonów marek drogą nowej, drugiej emisji 60 000 sztuk nowych akcyj po 1 000 mk. nominalnej wartości każda. Cenę emisyjną dla właścicieli nowych akcyj ustalono nie niżej jak 3 500 mk.

Drukarnie więzienne w Niemczech. W Prusiech, Saksonji, Hamburgu i w Turyngji istnieją drukarnie po więzieniach, które dostarczają władzom formularzu drukowanych po ⅓ ceny pobieranej przez prywatnych właścicieli zakładów graficznych. Stowarzyszenie właścicieli drukarń ostro występuje przeciwko konkurencji więziennej, dotychczas jednakże bez żadnego skutku.

Kradzież niedokończonych banknotów. Do biura stowarzyszenia właścicieli zakładów graficznych w Berlinie, ul. Friedrichstr. 239, zakradli się w nocy złodzieje i zabrali banknotów nie ponumerowanych jeszcze na sumę 25 miljardów mk. n. Za wykrycie i ujęcie złodziei wyznaczono 100 miljonów mk., za dostarczenie skradzionych banknotów 10 % ich nominalnej wartości.

Z krainy fałszerzy banknotów. Policja kryminalna w Berlinie wykryła przy ulicy Stralauerstr. 54 w opróżnionej za dnia ubikacji fabrykę fałszywych banknotów. Policja zastała przy „pracy“ 32 letniego drukarza Kahlera, znanego dawniej z fałszowania tysiącmarkówek, jak właśnie 700 arkuszy zadrukowywał po 25 miljonów marek każdy. Jego towarzysza pracy, litografa Letzina, wydobyto z pod łóżka i obydwóch aresztowano. Materjał znaleziony skonfiskowano.

Z przemysłu graficznego w Niemczech. Podwyższenie myta pracowników odbywa się stale z tygodnia na tydzień. Gdy w tygodniu do 28 września czołowe myto pracownika graficznego wynosiło 850 miljonów, to w tygodniu następnym — od 29 września do 5 października włącznie — wynosiło myto czołowe dla wykwalifikowanego pracownika graficznego 1 500 000 000, dla pomocniczego 1 350 000 000, dla nakładaczki 1 080 000 000 mk. oczywiście niemieckich. Płace terminatorów graficznych wynoszą od 60 do 225 miljonów marek niem., zależnie od ilości przebytych lat nauki i miejscowej dopłaty drożyźnianej.

Mnożnik drożyźniany do cennika drukarskiego wynosi od 29 września 2 700 000. W kołach grafików istnieje dążenie, ażeby ceny za druki obliczać nie na podstawie mnożnika drożyźnianego, lecz na podstawie teoretycznej marki złotej.

Stosunki w przemyśle graficznym są nadal nadzwyczaj opłakane. Liczba bezrobotnych stale wzrasta wskutek ograniczenia pracy i zamykania zakładów graficznych. Również coraz więcej gazet i czasopism przestaje wychodzić.

Najlepiej opłaceni autorzy współcześni. Pewne czasopismo włoskie podawszy wiadomość o bezowocnem staraniu się pewnego zasłużonego uczonego włoskiego o wydawcę dla swych interesujących wspomnień wskazuje przy tej okazji na pewnego rodzaju zwyrodnienie gustu czytającej publiczności, z którem liczą się wydawcy, zwłaszcza angielscy, płacąc olbrzymie honorarja za artykuły i wspomnienia słynniejszych dżokiejów i zapaśników Tak naprzykład w pewnem tygodniku w Londynie ogłasza dżokiej Donoghue „Wspomnienia z swego życia“, za które otrzymał bajeczne honorarjum 10 000 funtów szterlingów. Publiczność angielska najchętniej czytuje autobiografje wielkości sportowych; tygodnik londyński zrobił dobry interes, powiększył bowiem liczbę abonentów o 100 proc.

Kłopoty prasy robotniczej w Anglji. Główny organ partji robotniczej w Anglji „Daily Herald“ bliskim jest upadku pomimo bardzo poważnego nakładu, wskutek niewystarczającej ilości ogłoszeń. Dalsze wydawnictwo na październik jest tylko możliwe, jeżeli angielskie związki robotnicze wyznaczą subwencję w sumie 12 500 funtów szterlingów.

Skuteczny sposób na ograniczenie liczby okaleczeń w Ameryce. W pewnej drukarni w Torento mnożyły się pomimo wszelkich środków ochronnych wypadki okaleczenia. Właściciel drukarni czuł się spowodowanym zająć wobec tego stanowisko energiczne i zwoławszy pewnego dnia zespół pracowników, w takie słowy do nich się odezwał: „Moi panowie! Zbyt często zachodzą wypadki okaleczeń w moim zakładzie. Zwracałem już dawniej na to uwagę, jednakże bez żadnego dodatniego skutku. Wobec tego zapowiadam, że komu się od dzisiejszego dnia przydarzy okaleczenie, niechaj się nasamprzód obejrzy za innem stanowiskiem“. — Od tego czasu w owej drukarni nie ponowił się żaden wypadek okaleczenia i praca szła utartym, normalnym trybem.

PRZEGLĄD PAPIERNICZY

Organ Stowarzyszenia Polskich Kupców Papierniczych w Poznaniu.

Z Stowarzyszenia Polskich Kupców Papierniczych.

Ostatnie zebranie członków Stowarzyszenia Kupców Papierniczych odbyło się w poniedziałek, 1 bm. o godz. 7 wieczorem w lokalu Związku Towarzystw Kupieckich w Poznaniu pod przewodnictwem p. Bartscha.

Skarbnik Stowarzyszenia, p. dyrektor Nędzewicz, poruszył sprawę składek członków hurtowników. Uchwalono, że składki do kasy Stowarzyszenia mają być jednolite tak dla detalistów jak hurtowników.

Następnie uchwalono poniżej podany cennik, odtąd minimalnie i zasadniczo obowiązujący:

CENNIK

(Przedruk wzbroniony przez Stow. Polskich Kupców Papierniczych).

Papier koncept. 10 kg.	1000.—	mk.
„ „ 10 „ linjow.	1200.—	„
„ kancelar. 12 „	1600.—	„
„ „ 12 „ kratk. i linjow.	1800.—	„
„ „ 12 „ z rubryk.	2300 —	„
„ kupiecki 4^0 (20 kg.)	1800.—	„
„ „ 8^0 (20 kg.)	1000.—	„
„ biletowy	1000.—	„
„ „ w teczkach $^5/_5$	4000—8000.—	„
Okładka szara lub niebieska 7 b	6000.—	„
„ skoroszytowa 7 a	9000.—	„
Bibuła biurowa	od 9500.—	„
„ do filtrowania	6000—9000.—	„
„ do kwiatów kolor.	1800.—	„
„ do kwiatów krepow. w rulonach	12000.—	„
Papier kolorowy „glacé“	1800.—	„
„ srebrny lub złoty	3500.—	„
„ pergaminowy 75×100	5000.—	„
„ pergaminowy do konserw.	—*—	„
„ do pakowania ark. 70×100	4000.—	„
„ w rolkach metr b	4000.—	„
Zeszyty po 4 ark. czyli 16 kart	4800.—	„
„ dzienniki 5 ark.	5500.—	„
„ do stenografji	4800.—	„
„ do nut	9000.—	„
„ do zadań 4^0	5500.—	„
„ do zadań 8^0	—*—	„
Zeszyciki 8^0 linjow. 2 arkusze	2600.—	„
„ 8^0 linjow. 4 arkusze	4800.—	„
Zeszyty do rysunków 12 kart	14000.—	„
„ do rysunków	—*—	„
Bloki do rysunków szare	8500.—	„
„ do rysunków białe	14000.—	„
Okładki do zeszytów (cienkie)	800.—	„
Etykiety do zeszytów niegum.	—*—	„
„ do zeszytów gumow. białe	200.—	„
Ołówki czarne najt. (Majewskiego)	5000.—	„
„ czarne Dessin	6000.—	„
„ nieb. lub czerw. (białe trzonki)	8000.—	„
„ kopijne tańsze (fiol. drzewo)	7500.—	„
„ kopijne lepsze	9500.—	„
„ kopijne Castell (Koh-i-noor)	40000.—	„
Węgle do rysunków Janus	2500.—	mk.
Rysiki tanie	1000.—	„
„ (białe) mleczne	1200.—	„
Tablice na 3 do 5 linji	25000.—	„
„ na 4 do 6 linji	30000.—	„
„ na 5 do 7 linji	35000.—	„
Kredki pastel. 6 szt.	12000.—	„
„ pastel. 12 szt.	20000.—	„
Farbki w kaw. „Iskry“ okr.	5500.—	„
„ w kaw. „Iskry“ srebr. i złot.	12000.—	„
Gumy prawdz.	—*—	„
„	—*—	„
Pióra szkolne nr. 45-61	700.—	„
„ 0,75	1200.—	„
„ Bremeńskie	1200.—	„
„ z kulką	1200.—	„
„ „Ly“ i ścięte	1200.—	„
„ do ronda	1200.—	„
Koperty kupieckie kolorowe	400.—	„
„ kupieckie białe	750.—	„
„ biletowe białe	700.—	„
„ urzędowe $^1/_2$	600.—	„
„ do akt długie	1500.—	„
Formularze rach. $^1/_4$ ark.	450.—	„
„ rach. foljo jednostronne	1200.—	„
„ do kasy chorych	400.—	„
„ odmeldowań policyjn.	300.—	„
Listy przewozowe pojedyńcze	1000.—	„
„ „ pospieszne	1000.—	„
Papier do nut 12 i 16 linj.	3500.—	„
Pocztówki blanko	250—350.—	„
Telegramy Kościuszkowskie	5000.—	„
Tel. Tow. Czyt. Ludow. i Czyt. dla Kob.	5000.—	„
Karty do gry 32 l.	48000.—	„
„ do gry 52 l.	90000.—	„
„ z widokami Poznania	3000.—	„
„ artystyczne	od 4000.—	„
Trzonki (najtańsze)	od 1500.—	„
Papier gumowy w rolkach	2000.—	„
Teki do listów (registratory) 4^0 z futerał.	130000.—	„
„ do listów (registratory) 2^0 z futerał.	190000.—	„
Skorowidze do tek	15000.—	„
Skoroszyty foljo 8 cm.	14000.—	„
Dziurkacze	95000.—	„
Kalka do maszyny 2^0	2000.—	„
„ ołówkowa w arkuszach	3000.—	„
Spinki do listów małe	6000.—	„
„ do listów większe	7200.—	„
Pinetki I	14500.—	„
„ II.	16000.—	„
„ III.	17000.—	„
Poduszeczki do stempli 0	26000.—	„
„ do stempli I.	40000.—	„
„ do stempli II.	70000 —	„
Lak czerwony do listów funt	200000.—	„
„ do pakowania laska	—*—	„
Kolebacze 7 $^1/_2$ ctm.	—*—	„

Atrament bankowy Leszczyńskiego	1/1	105000.—	mk.
" " "	1/2	70000.—	"
" " "	1/4	48000.—	"
" " "	1/8	32000.—	"
" " "	1/16	20000.—	"
" " "	1/32	11000.—	"
Atrament kopjowy Leszczyńskiego	1/1	118000.—	"
" " "	1/2	73000.—	"
" " "	1/4	45000 —	"
" " "	1/8	29000.—	"
" " "	1/16	18000.—	"
" " "	1/32	11000.—	"
Atrament Herolda „Sienkiewicza"	1/1	60000.—	"
" " "	1/2	35000.—	"
" " "	1/4	18000.—	"
" " "	1/8	12000.—	"
" " "	1/16	10000.—	"
" " "	1/32	6000.—	"
Atrament Kowalskiego	1/1	75000.—	"
" "	1/2	45000.—	"
" "	1/4	30000.—	"
" "	1/32	8000.—	"
Atrament Szkolny	1/1	50000.—	"
" "	1/32	7000.—	"
Tusz do rysowania czarny płynny		13500.—	"
„ do rysowania kolorowy płynny		15000.—	"
„ do stempli czerw.		23000.—	"
Flirt Salonowy		20000.—	"
Kreda szt.		1200—1500.—	"
Agendy kieszonkowe „Pola"		36000.—	"
Albumy miasta Poznania		40000.—	"

Pod koniec zebrania rozpatrywano sprawę uprawiania konkurencji niewłaściwej, którą Stowarzyszenie, stojące na straży interesów zespołu kupców papierniczych, zasadniczo zwalcza. Podczas rozpoczęcia nowego roku szkolnego pewna firma sprzedawała zeszyty szkolne poniżej ceny zakupu, by wśród dziatwy i sfer szkolnych zyskać miano firmy najtańszej. Temsamem firma rzeczona nadała reszcie grona kupców papierniczych znamię niekorzystne, znamię paskarzy. Kto sprzedaje towary poniżej wspólnie uchwalonych cen, a nawet poniżej cen hurtowego zakupu, tego Stowarzyszenie z urzędu gani za niewłaściwą konkurencję i prosi dostawców hurtowych, ażeby swych towarów nie pozwolili używać do tego rodzaju konkurencji niepochwalnej, ewentualnie przez rozluźnienie stosunków handlowych.

W tej sprawie odebraliśmy, celem umieszczenia, komunikat następujący:

Stowarzyszenie Kupców Papierniczych
w Poznaniu.

Poznań, dnia 2. października 1923.

P. T.
Przegląd Graficzny i Papierniczy.
w Poznaniu.

W sprawie niewłaściwej konkurencji.

Firma A. Rose w Poznaniu sprzedawała aż do ostatnich dni zeszyty szkolne po mk. 2.500.— fabrykatu firmy Kręglewskiego, gdy zeszyty te w zakupie hurtowym kosztowały mkp. 2.700.—. Do tego do 10 kupionych zeszytów dodawala firma A. Rose 1 zeszyt gratis.

Stowarzyszenie Kupców Papierniczych zwróciło się listownie w tej sprawie do firmy A. Rose, wskazując na niewłaściwą konkurencję. Firma A. Rose nie odstąpiła od swego sposobu uprawiania niewłaściwej konkurencji, sprzecznej interesom stowarzyszonych kupców papierniczych, natomiast zgłosiła swe wystąpienie z Stow. Kupców Papierniczych, czem ubiegła wykluczenie z Stowarzyszenia naszego.

Z poważaniem
Stowarzyszenie Kupców Papierniczych
w Poznaniu.

Sprawa zwolnienia od cła papieru.

„Kurjer Warszawski" z dnia 26. z. m. doniósł:

Na posiedzeniu wczorajszem senackiej komisji gospodarstwa społecznego omawiano, między innemi, petycję Akademji umiejętności w sprawie zwolnienia od cła papieru na druki Akademji umiejętności i podręczniki szkolne. Sprawę referował senator Englich, który postawił wniosek, aby obniżyć cło na papier rotacyjny i płaski, gdyż obecne ceny papieru paraliżują ruch wydawniczy.

Po dyskusji uchwalono rezolucję, przedstawioną przez referenta i sen. Truskiera (Kl. żyd.), żądającą obniżenia cła na papier i wzywającą rząd do poddania rewizji zysków przedsiębiorstw przemysłu papierniczego.

Z rynku papierniczego

Niemcy. Z dniem 27 września zniesiono w Niemczech kontrolę rządową dla wywozu papieru. Również zniesiono opłatę specjalną za wywożone towary. Wszelkie produkta przemysłu papierniczego, graficznego, introligatorskiego (kartonaży), artykułów pisemnych i biurowych wolno z Niemiec wywozić bez uprzedniego rządowego zezwolenia na wywóz. Jedynie papier drukarski wolno wywozić za specjalnem zezwoleniem rządu, atoli bez żadnych opłat za uzyskanie zezwolenia na wywóz.

Przemysł niemiecki spodziewa się stąd ożywienia eksportu towarów papierniczych. Niezawodnie da się to odczuć na rynku papierniczym w Polsce.

Austrja. Wskazując na zmianę w Niemczech zaszłą, domagają się koła fachowe dla Austrji również zniesienia uprzykrzonej kontroli nad wywozem papieru zagranicę i zniesienia specjalnych, dotkliwych opłat za uzyskanie zezwolenia na wywóz produktów przemysłu papierniczego. Koła fachowe wskazują na to, że, jeżeli kontrola wywozu i opłaty za wywóz nie zostaną uchylone, wówczas przemysł austrjacki straci do reszty klientelę zagraniczną na rzecz Niemiec.

Sprawy celne.

Podwyższenie mnożników celnych. Rozporządzeniem Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 15. 9. 23 r. (Dziennik Ustaw z dnia 21. 9. 23 r. nr. 92) została określona wysokość dopłaty walutowej normalnej (mnożnika celnego normalnego dawniej luksusowego) na 5.699.900% agio czyli mnożnik 57.000. —, zaś dopłaty walutowej zniżonej na 4.299.900 procent agio czyli mnożnik 43.000. — Rozporządzenie powyższe zaczęło obowiązywać z dniem 25. września b. r.

Wykaz towarów, opłacających cło z dopłatą normalną. Rozporządzeniem Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 15. 9. 23 r. (Dziennik U-

staw z dnia 22. 9. 23 r.) został uzupełniony wykaz podlegających mnożnikowi celnemu normalnemu następującemi towarami: wermiszelę, makaron, arrowrot, leikon, dekstryna, sago i otręby migdałowe nieperfumowane; wszystkie towary, ekstrakty i preparaty mięsne i peptonowe. Kardanona, kwiat i gałka muszkatowa, goździki, kwiat goździkowy, cynamon, pieprz, imbir, badjanek, majeranek, liście bobkowe itp. korzenie tłuszczone lub sproszkowane opłacają cło według tej pozycji z dodatkiem 50%, gotowe pasy zapędowe, zszywane i sklejane, gotowe pasy zapędne niezeszywane, boraks oczyszczony, w kryształkach, w proszku i bezwodny, przetwory farbiarskie wszelkie oprócz oddzielnie wymienionych, ekstrakty: karmin saflorowy (kartamin) i orselowy pod każdą postacią, indigowy (indigio-carmin) rzadki i gęsty, hemateina sucha, błyszcz na obuwie, środki do czyszczenia obuwia, palniki i rezerwoary do lamp, sprowadzane oddzielnie lub łącznie z knotami lub bez, kuchenne maszynki, naftowe, spirytusowe i inne, piecyki, części powyżej wymienionych wyrobów, wszystko z metali, zatrzaski z blachy mosiężnej, zwykłe lub posrebrzane i pozłacane, miary zwykłe, sztywne, składane i zwijane (eszelki, calówki, ruletki), libele rzemieślnicze w oprawach, piony itp., miary proste i ciężkie, taśmy stalowe geodezyjne, łaty metalowe i drewniane itp., tektura drzewna, niebarwiona w arkuszach, tektura drzewna z masy zabarwionej, tektura z drzewa gotowanego (brunatna) ze szmat, słomy i inna, oprócz oddzielnie wymienionej w arkuszach lub paskach, papier bity surowy, tektura (papa) w rulonach, nienasycona lub nasycona smołą, karty do warsztatów Jacuard'a niesatynowane, bibułka biała marszczona (krepowana) oraz kolorowa wszelka, wszystko w książeczkach, bobinach, rulonach i arkuszach, papier do zawijania (jedwabny lub chiński, kwiaty, abażury itp. wyroby z bibułki, druki oraz rysunki przemysłowe i handlowe, faktury, blankiety, szematy, cenniki, katalogi, prospekty, reklamy handlowe, broszury i książki reklamowe, plakaty i afisze firm krajowych, rękawiczki z materjałów dzianych, wełnianych i wszelkich innych. Rozporządzenie powyższe zaczęło obowiązywać z dn. 26. 9. 23 r.

Lasy amerykańskie zamieniają się w papier.

Olbrzymie obszary borów w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej nikną pod siekierą w sposób zastraszający, przeważnie na wyrób masy papierniczej. Zapotrzebowanie papieru w Stanach Zjednoczonych jest olbrzymie, wynosi bowiem połowę zapotrzebowania papieru na całej kuli ziemskiej.

Przemysł papierniczy w Stanach Zjednoczonych jest nadzwyczaj rozwinięty. Do artykułów codziennego użytku, bez których Amerykanin obyć się nie może, należą wyroby z papieru, jakoto: filiżanki, miski, talerze, butelki do mleka, koszule i kołnierzyki nietylko, lecz i całkowita odzież, wszystko od a do zet z papieru.

Gazety i tygodniki o olbrzymich rozmiarach a poważnych nakładach spotrzebują olbrzymie zapasy papieru w sposób niesłychany. W Stanach Zjednoczonych przypada na głowę ludności rocznie 150 funtów papieru, gdy na głowę ludności Wielkiej Brytanji 76, w Niemczech 45, w Szwecji tylko 39 funtów papieru.

Notatki

Celem rozwoju naszych branż w Polsce. Celem uzupełnienia kartotek handlowych i umożliwienia składania ofert notujemy w każdym numerze naszego czasopisma nowo wpisane do rejestru handlowego firmy lub zmiany w nich zaszłe, na co wskazujemy uwagę wytwórcom i hurtownikom. Rubryka „Towary poszukiwane", którą abonenci posługiwać się mogą bezpłatnie, jest cennym drogowskazem, jakie towary i przedmioty w dziale ogłoszeniowym polecać z korzyścią należy. Redakcja korzysta z wszelkich informacyj handlowych i fachowych, uprasza o nadsyłanie ich, omawia wszelkie nowości wydawnicze i nadsyłane okazy recenzyjne z dziedziny naszych branż. Wszystkich, którym zależy na rozwoju naszej wytwórczości krajowej, na torowaniu nowych dróg dla handlu i przemysłu naszego, upraszamy o cenną współpracę i polecanie naszego czasopisma w kołach fachowych, wytwórczych, przemysłowych i handlowych. Prosimy też o uwzględnianie firm ogłaszających stale wyroby swe i przy zamawianiu towaru na ogłoszenie w naszem czasopismie się powoływać. Firmy ukazujące się w czasopiśmie fachowem dawają z góry pewną gwarancję solidnej obsługi. W celu dokształcania fachowego prosimy nasze czasopismo podawać zatrudnianemu personelowi do przeczytania.

Księgarnia Polska, Tow. Akc. Księgarń Polskich na Śląsku, Katowice. Walne zgromadzenie akcjonarjuszów, zwołane na 13 bm. o godz. 4 popołudniu do Warszawy, Zgoda 12, w lokalu „Tygodnika Illustrowanego". Na porządku dziennym sprawa bilansu za rok 1922/23, podział zysków oraz pomniejsze sprawy. Zarząd stanowią pp. Ignacy Cichy i Zygmunt Arct, prezesem rady nadzorczej jest p. Gustaw Wolff.

„Książnica Samokształcenia", Bydgoszcz. W rejestrze handlowym sądu powiatowego w Bydgoszczy zapisano zmianę firmy jak następuje: „Książnica Samokształcenia", Księgarnia, Konstanty Chmielewski.

Twórczość Młodej Polski. Ukazał się zeszyt pierwszy kwartalnika ilustrowanego pod tytułem „Twórczość Młodej Polski", zawierający na przeszło 100 stronicach nowele i utwory poetyckie, ilustracje oraz zapiski redakcyjne. Format książkowy, każdy zeszyt przedstawia oddzielną całość, nadaje się przeto do sprzedaży książkowej. Treść obfita i interesująca. Komitet redakcyjny tworzą pp.: Józef Mieczysław Bzowski, S. Światomir Bohdan, Zdzisław Bruhl i Aleksander Maliszewski. Redaktorem jest p. K. Gajewski, wydawcą p. St. Bechciński. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Podwale 4.

„Dom Książki Polskiej", Sp. Akc., Warszawa. Rada i zarząd firmy zwołują czwarte walne zgromadzenie akcjonarjuszów na 29 października r. b. o godz. 7½ wieczorem w lokalu własnym w Warszawie, Plac Trzech Krzyży 8. Na porządku dziennym sprawy bilansowe i budżetowe, podział czystego zysku, powiększenie kapitału zakładowego oraz pomniejsze sprawy.

Mirkowska Fabryka Papieru, Tow. Akc., Warszawa. Firma ogłosiła prospekt z załączonym bilansem na 30 czerwca 1922 roku, z którego podajemy: Akcyjne towarzystwo Mirkowskiej Fabryki Papieru założyli w roku 1874 Leopold Kronenberg i Dom Bankowy S. Natanson i Synowie celem rozszerzenia i prowadzenia fabryki papieru w osadzie „Mirków" pod Wieruszowem w dawniejszej gubernji kaliskiej.

Później nabyto istniejącą w osadzie Jeziorna, powiat warszawski, fabrykę papieru Roeslerów, dawniej należącą do byłego Banku Polskiego. W roku 1888 przeniesiono tam maszyny i aparaty z Mirkowa, powiększono fabrykę i od tego czasu wyrabia się papier w Jeziornie. Nieruchomości Towarzystwa wolne są od długów. Pierwotny kapitał akcyjny wynosił 750 000 rubli, a w roku 1922 już 3 miljardy mk. Zyski wynosiły: za 1919/20 rok 11 536 933,34, za 1920/21 rok 60 915 377,38, a za 1921/22 rok 436 300 098,51 mk. Zarząd fabryki tworzą obecnie pp. Stanisław Natanson jako prezes, Edward Natanson, Jerzy Kowalewski, Leopold bar. Kronenberg i Piotr Drzewiecki jako członkowie, a Józef Natanson i Ludwik Kronenberg jako zastępcy. Do komisji rewizyjnej należą pp. Leon Bernstein, Wiktor Cichocki, Samuel Dickstein i Stanisław Wyrzykowski.

Szkoła Handlowa w Bydgoszczy. W najbliższych dniach rozpocznie się nauka w nowo założonej przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Bydgoszczy Szkole Handlowej. Jest to szkoła najwyższego typu na ziemiach Wielkopolski i Pomorza. Jak wielkie zadanie ma ona do spełnienia i jak wielkie znaczenie ma dla Kresów Zachodnich wie doskonale każdy, mający na oku rozwój naszego przemysłu i handlu. Jednak rozwój i działalność tej nowej uczelni jest zależny nietylko od kierownictwa i grona nauczycielskiego, lecz także od środków finansowych i pomocy zewnętrznej. Dlatego Dyrekcja Zakładu zwraca się z gorącym apelem do szerokiego ogółu a przedewszystkiem do kupców i przemysłowców, aby wszyscy bez wyjątku przyczynili się jaknajszybciej do zasilenia Szkoły ofiarami pieniężnemi na nieodzowne potrzeby Szkoły oraz, aby składali środki naukowe w naturze, tj. książki wszelkiego rodzaju, nowe i używane, czasopisma, mapy geograficzne, fotografje przedsiębiorstw przemysłowych i składów handlowych krajowych i zagranicznych, pocztówki, wzory i próby towarów wszelkiego rodzaju, produktów kopalnianych, rolniczych i przemysłowych, surowców, półfabrykatów, fabrykatów, kolekcje, przedstawiające proces przetwórczy, środki reklamowe i katalogi, tablice graficzne i statystyczne, znaki towarowe, etykiety itd. Każdy choćby najmniejszy drobiazg wzbogaci użytecznie zbiory szkolne. — Dyrekcja Szkoły będzie prowadziła księgę pamiątkową, w której utrwali nazwiska ofiarodawców tak zasiłków pieniężnych jak i darów w naturze, a nadto nazwiska tych ofiarodawców ogłaszane będą w dziennikach. — Adres: Dyrekcja Szkoły Handlowej Izby Przemysłowo-Handlowej, Bydgoszcz, Chwytowo 12.

O handel z Holandją. Tygodnik holenderski „Handelsbelangen“ w Amsterdamie ofiaruje polskim firmom eksportowym, poszukującym rynku zbytu w Holandji, ogłoszenia bezpłatnie. Firmy, chcące korzystać z tej oferty mogą się zwrócić do poselstwa polskiego w Hadze, Sophienlaan 10.

Ceny za maszyny piszące w Niemczech. W pierwszej połowie września kosztowała w Niemczech maszyna do pisania 1 000 000 000 marek, oczywiście niemieckich. Ponieważ cena hurtowa wynosi za maszynę piszącą 46 dolarów, przeto do dzisiejszego dnia cena za maszynę piszącą podskoczyła na przeszło 6 miljardów mk. n.

Film filatelistyczny. W Wiedniu opracowywany bywa film filatelistyczny, który na ekranie przedstawi historję znaczków pocztowych od roku 1840 aż do naszych czasów. Film ten nie jest pierwszym tego rodzaju produktem usiłowań filatelistów w kierunku upowszechniania wiedzy filatelistycznej. Już w roku 1912 podczas kongresu filatelistów w Margate, w Anglji, pokazywano film z ciekawymi znaczkami pocztowymi.

Towary poszukiwane

Zapytania.

(Bezpłatne dla abonentów.)

1. Kto dostarcza złoto w listkach do złocenia książek?
2. Kto wykonuje drzeworyty (klisze)?
4. Które fabryki wyrabiają bronzową i białą bibułę do pakowania w arkuszach i bobinach?
11. Kto sprzedaje krochmal dla potrzeb introligatorskich?
12. Która fabryka lub firma dostarcza metalowe odznaki towarzyskie (dla Sokołów i inne)?
13. Kto dostarczy tektury, papieru pergaminowego, specjalnie dla potrzeb mleczarni, po cenach hurtowych?
14. Która fabryka dostarcza maszyn nowoczesnych do fabrykacji torebek dla kupców?

Odpowiedzi.

13. Dom Handlowy, Jan Dziembowski, hurt. skład papieru w Chojnicach (Pom.) Gimnazjalna 2.

Ogłoszenia: 1/1 strona 400 000 mk., 1/2 strony 200 000 mk., 1/4 str. 100 000 mk., 1/8 str 50 000 mk., 1/16 str. 25 000 mk. — Na str. I okł. 100%, na str. II, III i IV okł. 50% więcej. Dla poszuk. posad 50% opustu. Numery okaz. i dowod. opłaca się. Ogłosz. przyjm. się do środy rana godz. 9.
Uwaga: Każdorazowa podwyżka cen ogł. obowiązuje wszystkie już przyjęte ogł., bez uprzedn. zawiad.

Przedpł. miesięczn. z przesyłką pod opaską 20 000 mk. Numer pojedyńczy 6000 mk.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 202 868.
Nakładem „Hurtowni Drukarskiej“, Tow. Akc. w Poznaniu, Stary Rynek nr. 4. Telefon 2555.
Redaktor „Przeglądu Graficznego“ Teodor Kryg
Redaktor „Przegl. Papiern.“ Fr. Wojciechowski
w Poznaniu.

Drukarnia Polska T. A. w Poznaniu.